

#tiltjeneste

Ungdommens kirkemøte 2012

28.09-02.10.

**Hald pensjonat og konferansesenter
Agder og Telemark bispedømme**

UKM 2012

Innledning

UKM 01/12 Konstituering og forretningsorden

UKM 02/12 Orienteringssaker

- Utvalg for ungdomsspørsmål
- Kirkemøtedelegatene gir rapport
- Orientering fra organisasjonene og ungdomsrådene i bispedømmene.

UKM 03/12 Valg av medlemmer til Utvalg for ungdomsspørsmål og delegater til Kirkemøtet 2013

UKM 04/12 Bærekraftig forbruk

UKM 05/12 Alkohol og rus i kristne miljøer

UKM 06/12 Trosfrihet og religiøse minoriteter

UKM 07/12 Ungdomsdemokratiets plass i en ny kirkestruktur

UKM 08/12 Kirke18-30: Preken og forkynnelse

UKM 09/12 Kirke18-30: Refleksjonsspørsmål til menighetenes arbeid med aldersgruppa

UKM 10/12 Forslag til hovedsak UKM 2013

UKM 11/12 Resolusjon: Initiativ til etisk handel

UKM 12/12 Resolusjon: Etikk foran profitt i Oljefondet.

UKM 13/12 Resolusjon: Ja til stillerom på skolen

Deltagerliste

INNLEDNING

Ungdommens kirkemøte (UKM) 2012 ble arrangert på Hald i Mandal fra 28.september.- 2.oktober. Hovedtemaet for årets UKM var ” #tiltjeneste”, en oppfølging av fjorårets sak om rekruttering til kirkelig tjeneste. Først og fremst ble dette temaet belyst gjennom bibeltimer ved ungdomsrådgiver Bjarne Sløgedal i Agder og Telemark og prest Kristine Skree Kristiansen fra Stavanger. Kvelds- og morgensamlingene hadde også fokus på dette temaet.

I år var det delegater fra alle bispedømmene og fra flere av ungdomsorganisasjonene. Det var god spredning blant delegatene i både alder, kjønn og erfaring. Påmeldingene i forkant lå an til at dette ville ha blitt det største UKM noensinne, med 56 delegater. Økningen bestod i at det var flere av de valgte medlemmene i bispedømmerådene under 30 som deltok på møtet, og at flere organisasjoner sendte delegater. Det ble dessverre meldt noen forfall, så på det meste var det 46 delegater til stede.

Ca. 40 % av delegatene har vært med på UKM tidligere. Det vil si at det er en høy grad av utskiftning fra år til år. Det er også tydelig at det blant delegatene til UKM er store forskjeller i alder og bakgrunn, og det er derfor en viktig øvelse i toleranse å kunne respektere hverandres ulike erfaringer og meninger. Vi prioriterte derfor i år mer tid på åpningsdagen til å bli kjent i komiteene og til å skape en god og trygg ramme for komitéarbeidet. I tillegg prøvde vi ut «Kaférunde» der alle komiteene kom med innspill til de andre komiteenes arbeid først i møtet. Åpningsdagen fortsatte med komiteer, og åpningsgudstjeneste i Holum kirke. Denne gudstjenesten hadde Håkon Borgenvik ansvaret for sammen med ungdom fra Mandal og Holum menigheter. Paul Erik Wirgenes prekte.

Åpningsmøtet lørdag 29.september i Buen kulturhus ble innledet med sang av Vilde Svendsen og Beate Frigstad fra Mandal. UKM fikk hilsener fra leder i Ufung, Gunnhild Nordgaard Hermstad, ordføreren i Mandal Tore Askildsen, fungerende biskop Bjarne Sveinall, kirkerådets direktør Jens Petter Johnsen, Kirkerådets leder Svein Arne Lindø og nestleder i KUF komiteen Dagrun Eriksen. Åpningen fortsatte med et seminar og panelsamtale om «Toleranse og dialog» under ledelse av Iselin Jørgensen fra Kirkelig dialogsenter. Med i samtalen var Sturla Stålsett (Kirkens bymisjon og regjeringens livssynsutvalg), Berit Hagen Agøy (Mellomkirkelig råd), Anne Anita Lillebø (studentprest i Oslo) og Dan Raoul Miranda (Humanetisk forbund). Dette var ment som en innledning til neste års hovedtema på UKM. Under festmiddagen fikk UKM flere hilsener fra generalsekretærer og ledere i organisasjoner og utdanningsinstitusjoner (se gjestelisten).

Søndag morgen var det gudstjeneste i Mandal kirke med mye sang og musikk. Resten av dagen var preget av første gangs plenum av alle sakene. Det var stort engasjement og det ble en lang dag.

Mandag var det utflukt til Lindesnes med omvisning og lunch. Da vi kom tilbake var det komitéarbeid og start på andre gangs plenum. Alle sakene ble godt debattert og behandlet.

Tirsdag ble de siste sakene behandlet i plenum, det valg av delegater til Kirkemøtet.

UKM 2012 har som helhet vært et spennende møte, med intens og god komitéjobbing og aktive plenumssamlinger. Delegationene imponerte også i år med både engasjement, kunnskaper og frimodighet til å tale og debattere. Det var sentrale og viktige saker som ble tatt opp, og debattene bar preg av sterkt engasjement. Den foreliggende protokollen peker på mye som er av avgjørende betydning for enkeltmennesker. UKM har utviklet seg til å bli et viktig møtepunkt og inspirasjonssted for engasjerte ungdom i Den norske kirke i årene som kommer.

Takk til alle delegater og medarbeidere for et flott møte!

UKM 01/12 KONSTITUERING, STATUTTAR OG FORRETNINGSORDEN FOR UKM 2012

UKM godkjente forslag til forretningsorden for UKM 2012.

Innkalling og sakspapirer ble godkjent.

UKM valgte Jovna Z. Dunfjell, Silje Barkved og Håkon Øvrebø til dirigentskapet.

UKM valgte Ufung til valgkomite.

UKM valgte Petter Rønneberg, Anne Line Kroken og Ole Martin Thelin til tellekorps.

UKM 02/12 ORIENTERINGSSAKER

Det ble orientert muntlig om følgende saker:

- 1. Arbeidet med "Ung i kirken" i Kirkerådet og Utvalg for ungdomsspørsmål.**
Leder for Utvalg for ungdomsspørsmål, Gunnhild Nordgaard Hermstad orienterer om arbeidet i regi av de sentralkirkelige råd siden forrige Ungdommens kirkemøte.
- 2. Rapport fra UKM-delegatene som deltok på Kirkemøtet 2012.**
- 3. Rapport fra arbeidet i bispedømmenes Ungdomsråd og Ungdomsting, samt organisasjonene.**

Delegatene fra hvert enkelt bispedømme og organisasjon presenterte hva de arbeider med i bispedømmet/organisasjonen. Det var bedt om at alle hadde et særlig fokus på: Oppfølging av UKM 08/11 «Rekruttering til kirkelig tjeneste».

UKM 03/12 VALG

Ungdommens kirkemøte gjennomførte to valg.

1. Valg av 3 representanter til Kirkemøtet 2013.

Kirkemøtet er kirkens øverste representative organ. UKM sender fire representanter til å delta på Kirkemøtet 11.-16.april 2013 i Kristiansand. En av disse fire representantene utnevnes, i følge UKMs forretningsorden, av Utvalg for ungdomsspørsmål. De tre andre velges av UKM.

De som ble valgt til å representere UKM:

Guro Hansebakken

Håkon Øvrebø

Sander Kaushik

Vara:

Espen Robsahm Kjørven

Heidi Nordkvelde

Ingeborg Holberg

2. Valg av representanter til Utvalg for ungdomsspørsmål

Utvalg for ungdomsspørsmål (Ufung) er et rådgivende organ for Kirkerådets sekretariat og spesielt for Kirkerådets ungdomsrådgiver. Ufung skal arbeide med saker som angår ungdom i Den norske kirke nasjonalt og internasjonalt, og har et spesielt ansvar i planleggingen og gjennomføringen av Ungdommens kirkemøte.

De som ble valgt inn:

Frøydis Indgjerdingen, Borg (2 år)

Guro Hansebakken, Norges KFUK-KFUM (2 år)

Håkon Øvrebø, Oslo (1 år)

UKM 04/12

BÆREKRAFTIG FORBRUK

“The world has enough for everyone’s need, but not for everyone’s greed.”¹

”Gjør meg verken fattig eller rik, men la meg få den maten jeg trenger. Ellers kunne jeg bli så mett at jeg fornektet deg og sa ‘Hvem er Herren?’ eller så fattig at jeg stjal og krenket min Guds navn.”(Ordspråkene 30,8b-9). Vi lever i en økende forbrukerkultur som påvirker hvordan vi forholder oss til det materielle, men i tillegg får konsekvenser for hvordan vi forholder oss til Gud og menneskelige relasjoner. UKM2012 mener at kirken må ta tydeligere posisjon som motvekt til forbrukerkulturen.

Klimaendringer er en av de største utfordringene som mennesker står ovenfor. Vestens overforbruk fører til klimaendringer som rammer verdens fattige hardest. I tillegg fører overforbruk til rovdrift på naturressurser og dette skjer på bekostning av menneskers helse og livsgrunnlag. Om alle land i verden hadde hatt samme forbruksmønster som vi har i Norge, hadde det trengtes tre jordkloder for å dekke våre «behov».²

Det produseres nok mat i verden til å fø 12 milliarder mennesker. Likevel lider flere enn en milliard mennesker av underernæring. Mat tilsvarende 10-11 milliarder kroner kastes hvert år i Norge. Sykdommer som skyldes usunt kosthold og mangel på mosjon er samtidig en av de fremste helseutfordringene som vi står ovenfor på verdensbasis. Dette viser hvor gal fordelingen i verden er. Vår livsstil og grådighet dreper.³

Forvalteransvaret vi har fått innebærer at vi må sette nestekjærlighet og egoisme opp mot hverandre. UKM2012 ønsker at enkeltmennesket skal finne styrke hos kirken og hente sin identitet i Gud. Vi lever i en forbrukerkultur og må forholde oss til den hver dag. Utfordringen er å ikke la dette styre oss. Dette er ikke lett, og vil alltid være en kamp.

UKM2012 mener at kirken bør være et sted hvor man gjennom dialog kan finne støtte, inspirasjon og forståelse for det å leve som en motkultur i forbrukersamfunnet. Kirken må være et fristed fra materialistisk press. Vi må tørre å snakke om grådighet og overforbruk som synd uten å være dømmende. Vår lutherske lære taler sant om denne dobbeltheten når den sier at også det frelste og rettferdige mennesket samtidig er syndig.

¹ Mahatma Gandhi

² <http://www.cicero.uio.no/home/>, <http://www.tu.no/miljo/2010/10/27/vi-bruker-tre-ganger-mer-enn-jordagir>

³ http://issuu.com/nytafrika/docs/kan_afrika_bli_verdens_matkurv_?mode=window&backgroundColor=%23222222, http://m.nrk.no/m/artikkel.jsp?art_id=17215787, <http://www.who.int/en/>, <http://no.wfp.org/sult/fakta-om-Sult>

Som kristne er vi kalt til å kjempe for det gode. Samtidig ser vi at vi selv er en del av strukturer og ordninger som er destruktive for jorden vår. Slik står vi alltid i en kamp mellom guds gode vilje og synden i oss. I denne kampen er Jesus vårt forbilde og læremester. Jesus henvendte seg til makthavere og kritiserte sosiale strukturer som holdt mennesker nede. I vår etterfølgelse av Ham, utfordres også vi til å kjempe for det gode i samfunnet.

Askese⁴ og nøysomhet har vært en del av vår kristne tradisjon. Begrepet «gudsfrykt med nøysomhet» har sin opprinnelse i denne tradisjonen, som vi kan være stolte av og bør løfte frem. UKM2012 stiller spørsmålet om dette fremdeles er gjeldende praksis. Vi trenger en selvransakende kirke. Dette gjelder ikke bare menigheter, men kirken som organisasjon, kirkens beslutningsorganer og øvrige organisasjoner som Den norske kirke har innflytelse på.

UKM2012 mener at materialismen stjeler fokus bort fra Gud. Vår tids avgudsdyrkelse ser ut til å være knyttet til penger og til ting vi eier, og som dermed får eierskap over oss. I Bibelen omtales dette som å velge mellom Gud og pengeguden Mammon. Vårt overforbruk har konsekvenser for hele skaperverket, både for mennesker og natur. Kirken og dens medlemmer har alle et ansvar for å skape, og være en annerledes kultur.

Vi er gitt i oppdrag å forvalte jorden og skaperverket. Kirken må stå sammen med den verdensvide kirke for rettferdighet og bærekraftig forbruk. Kirken som institusjon må tørre å utfordre makthavere i samfunnet til et mer bærekraftig forbruk. For at kirken skal ha troverdighet overfor makthavere, må det innad i kirken vises bærekraftig forbruk gjennom praksis.

Den Norske kirke må ikke bare øve press mot makthavere nasjonalt. Menigheter og ungdomsgrupper må også vise lokalmiljø at spørsmål rundt bærekraftig forbruk blir tatt på alvor. Vi oppfordrer enkeltindivider til å bevisstgjøre seg og ta stilling til å støtte oppunder politiske partier og organisasjoner, som våger å snakke sant om utfordringene vi står ovenfor.

UKM2012 mener at kristne ungdommer trenger en arena for dialog rundt deres identitet og hvordan den blir formet og påvirket av samfunnet vi lever i. Finner vi vår identitet i det vi eier og har, eller den vi er som skapt og villet av Gud? Kristne ungdomsledere må være bevisst på hvordan de er som forbilder, og hvordan deres forbruksmønster kan påvirke andre.

Når alt kommer til alt er det summen av enkeltindividers handlinger som kan gjøre en forskjell. UKM2012 vil derfor oppfordre til refleksjon rundt egen økonomi og forbruk. Vi utfordrer alle til å være bevisste forbrukere gjennom blant annet å handle rettferdige varer. Samtidig er det viktig å redusere sitt forbruk, og gi av sine ressurser til de som trenger det

⁴ Gi avkall på et gode for å oppnå et større gode

mer. Disse handlingene må ikke være motivert ut fra plikt, men motivert fra kjærlighet til Gud, vår neste, skaperverket og oss selv. For å få et lavere personlig forbruk og økt etisk bevissthet, utfordrer UKM2012 til fast givertjeneste eller tiende. (For å skape engasjement)

- UKM2012 oppfordrer til økt fokus på bærekraftig forbruk i trosopplæringen. Vi ser nødvendigheten av at de yngste barna får kunnskap og bevissthet om overforbruk, og hvordan de selv kan være med på å skape forandring. Ved praktisk handling får barn lære gjennom å gjøre.
- UKM2012 oppfordrer menigheter, ungdomsgrupper, ungdomsråd med flere, til å øke bevisstheten rundt forbruk gjennom dialog og handling. Dette er det utarbeidet gode ressurser og øvelser i, fra blant annet: grønn menighet, miljøfyrtårn, klimakirken og korsvei.⁵
- UKM2012 oppfordrer kirken og kristne organisasjoner til å sette søkelys på å innarbeide gode holdninger rundt forbruk hos ledere i ungdomsarbeid. Vi ønsker at prester og ledere er bevisste på sin rolle som forbilder, og at forbruksmønster smitter.
- UKM2012 utfordrer kirkelige strukturer til å være bevisst sitt forbruk under ulike arrangement. Møter og konferanser arrangert i kristen regi må være forbilledlige, bærekraftig og miljøvennlige. Eksempelvis kan det tilrettelegges i større grad for papirløse møter, kjøp av rettferdige varer (henvisning til sak UKM 11/2012) og reduksjon av avfall.⁶
- UKM2012 oppfordrer enkeltmennesker til bevisst forbruk, politisk engasjement og ha en fast givertjeneste/ gi tiende.
- UKM2012 utfordrer Kirkerådet i samarbeid med UFUNG, samt relevante ungdomsorganisasjoner, til å utarbeide et dokument eller «guide» om å leve mer bærekraftig. Denne guiden bør være teologisk begrunnet og virke bevisstgjørende. Den bør inneholde informasjon om hvorfor engasjere seg og hvordan engasjere seg. Primært bør den være rettet mot ungdom som enkeltindivid og ungdomsgrupper, men den bør samtidig være allment gjeldende.

⁵ <http://www.gronnkirke.no/>, <http://www.korsvei.no/>, <http://www.miljofyrtarn.no/>, <http://klimakirken.no/>
⁶ <http://fairtrade.no/>

UKM 05/12

ALKOHOL OG RUS I KRISTNE MILJØER

Forholdet til alkohol i kristne miljøer og spesielt ungdomsmiljøer har lenge vært et omdiskutert tema. Med rapporten *"Fra vann til vin? Bruk av rusmidler blant aktive i kristne ungdomsmiljøer"*, utarbeidet fra Stiftelsen Kirkeforskning på oppdrag fra Blå Kors Norge, foreligger det nå for første gang forskning på området for aldersgruppen 16-25 år. Ungdommens kirkemøte 2012 (UKM12) har lagt til grunn at respondentene i undersøkelsen i stor grad er svært aktiv og engasjert kristen ungdom. Rapporten omhandler først og fremst alkohol, og UKM12 velger dermed å fokusere på alkohol i denne saken.

Ungdommens kirkemøte 2012 er glad for at det foreligger solid dokumentasjon om den reelle situasjonen. Rapporten peker på at det er betydelig mer restriktive alkoholvaner og - holdninger blant aktiv kristen ungdom sammenlignet med den generelle ungdomsgruppen. Den viser også at debutalderen for å drikke alkohol er høyere. Over 80 % (Fra vann til vin) mener at kristne miljøer bør være alkoholfrie soner. Samtidig registrerer vi at rapporten peker på at flertallet av unge kristne rikker og forbruket øker. Spesielt øker hyppighet og volum vesentlig fra myndighetsalderen og oppover. Nesten hver femte ungdom i målgruppen drikker seg full en gang iblant. Studenttida er en tid der unge kristne møter alkoholen på nye arenaer og i nye sosiale settinger. Aldersgruppen 18-30 år er en viktig målgruppe for Den norske kirke. Både som dagens ledere og foreldre til den kommende generasjon vil denne gruppens forhold til alkohol ha betydning for kirken for øvrig.

Gleder og sorger

Alkohol er et enormt samfunnsproblem i Norge og i verden for øvrig. Alkohol er en ofte medvirkende årsak til psykisk og fysisk vold, trafikkuulykker, et mangfold av helseproblemer, ødelagt oppvekst, brutte familierelasjoner med mer. Når man drikker mye alkohol, sløves sansene og dette kan føre til at en gjør ting som man i edru tilstand ta avstand fra. Dette tvinger oss som kirke til å si ifra og ta ansvar. Likevel skal vi ikke være blinde for at det å nyte alkohol oppleves som noe positivt og en berikelse for mange. Hvordan skal vi som kirke på en god og troverdig måte forholde oss til begge disse sidene ved alkohol samtidig?

Som Jesu etterfølgere er vi kalt til et liv preget av nestekjærlighet. Omsorg for oss selv og for vår neste bør prege oss både til hverdag og fest. Hvilke konkrete konsekvenser dette får for hver enkelt av oss vil variere fra person til person.

Trygge miljøer, bevisste ledere

UKM12 ønsker at kristne ungdomsmiljøer skal være åpne, inkluderende og trygge arenaer for de som oppsøker dem. Både de som har/har hatt et problem med alkohol selv eller i nær omgangskrets skal oppleve at de blir tatt imot på en god måte i våre sammenhenger og føle seg trygge. Det samme skal gjelde for de som av ulike grunner velger å avstå fra å drikke alkohol. Generelt bør alle organiserte samlinger og aktivitetstilbud for kristen ungdom være rusfrie. UKM12 mener at det er viktig at drikkepress, enten det er åpent eller skjult, ikke skal forekomme i kristne ungdomsmiljøer.

Det er behov for en debatt i ungdomsmiljøene om de kirkelige gråsonene. For eksempel, er det helt ok å drikke alkohol etter et kristent arrangement? Må man ta andre hensyn på organiserte utenlandsturer i kristen regi og i møte med andre alkoholkulturer? Her fins ingen enkle svar.

Vi kan ikke si at avhold fra alkohol er mer riktig enn det å drikke. Derimot er det bred enighet i kristne miljøer om at Bibelen taler negativt om fyll og misbruk av alkohol ”

Drikk dere ikke fulle på vin, det fører til utskeielser, bli heller fylt av Ånden

– Efeserne 5,18

Når tallene viser at nærmere hver femte aktiv kristen ungdom drikker seg full en gang iblant har vi en utfordring i våre ungdomsmiljøer. Som kristne skal vi være tydelige på at vi bør opptre moderate og ansvarlige i omgang med alkohol.

Å være leder, uavhengig av på hvilket nivå, betyr at man frivillig har påtatt seg et ansvar. Som leder, for eksempel for konfirmanter eller ungdommer i en menighet, er man automatisk et forbilde for dem. En leders holdninger påvirker de man leder. Derfor bør man som leder ha et gjennomtenkt og bevisst forhold til rusmidler. Dette gjelder ikke minst i forhold til gråsoner. for eksempel for hvor grensen går mellom det å være en privatperson og det å representere kirken gjennom vervet/stillingen.

Å ta utfordringene på alvor medfører ikke bare behov for en personlig bevissthet hos kirkelige ansatte og andre ledere i menighetene, men også kunnskap om alkoholkulturen og kompetanse på hvordan man best kan imøtekomme og støtte mennesker som strever med rus i sine liv. UKM12 ser behovet for økt fokus innen kirkelig undervisning på dette området.

Avhengig av størrelse, beliggenhet og så videre vil menighetene i ulik grad føle et behov for å jobbe med tematikken. Likevel ønsker UKM12 å oppfordre alle kristne sammenhenger og miljøer til å ta de generelle utfordringene knyttet til alkohol på alvor ved å samtale om temaet.

Snakk om alkohol!

UKM12 mener at det er viktig at alkoholsynet til unge kristne har en stor grad av bevissthet og personlig forankring. For å skape en solid plattform må man våge å snakke åpent om alkohol. I enkelte kristne sammenhenger og miljøer er samtaler om alkohol tabubelagt. UKM12 ser et stort behov for at temaet snakkes om, ikke minst der det av ulike grunner er vanskelig. Tabuet trenges å åpnes opp!

UKM12 ønsker at de unge i Den norske kirke skal ta bevisste og selvstendige valg om sitt forhold til alkohol. Derfor er det viktig med en god og ærlig samtale om temaet. Det vil si at de unge selv må komme til ordet og til fulle involveres i samtalen og refleksjonen. Kun på den måten kan de få en dypere bevissthet og forankring når det gjelder deres alkoholetiske standpunkt.

En ærlig samtale om et tema betinger at svaret ikke er gitt. Derfor bør vi strekke oss langt for å akseptere det selvstendige valget som ungdommene tar i forhold til alkohol. Vi skal ta ungdommers ~~virkelighet~~ virkelighet på alvor. Samtidig er vi moralsk og juridisk forpliktet til selv å følge norsk lov, og vi bør oppfordre alle til å følge loven når det gjelder mindreåriges omgang med alkohol. Dette skal ungdomsledere være tydelige på overfor ungdommer under myndighetsalderen.

Utviklingsarbeid

Selv om debutalderen blant aktiv kristen ungdom er høyere er debutalderen i samfunnet for øvrig stabilt på rundt 15 år. Derfor er Den norske kirke gjennom konfirmantfasen i en unik posisjon til å nå mange før de debuterer med alkohol. UKM12 oppfordrer konfirmantledere til å ha alkohol som et innarbeidet fast tema i konfirmantundervisningen.

Den norske kirke har generelt et stort potensial når det gjelder tiden etter konfirmasjon. Flere av de kristne organisasjoner tilknyttet Den norske kirke har denne aldersgruppen som sitt spesialområde, med utvikling av kurs, verktøy og materiell innenfor ledertrening, disippelgjøring og lignende. UKM12 ser behovet for økt fokus på utvikling av undervisnings- og ressursmateriell knyttet til bevisstgjøring av konfirmanter, ungdomsledere og ungdommer generelt i alkoholspørsmål. Den norske kirke oppfordres til å samarbeide med rusorganisasjoner og andre organisasjoner om dette utviklingsarbeidet.

Konklusjon

Ungdommens kirkemøte 2012 oppfordrer:

1. menighetene, kirkelige råd, organisasjoner tilknyttet Den norske kirke og kristne studiesteder til å ta på alvor utfordringene knyttet til alkohol og tilrettelegge for samtaler der ungdommene blir involvert, får rom for refleksjon og hjelp til å ta bevisste rusvalg.
2. alle ungdomsting i Den norske kirke til å ta opp alkohol og rus som sak eller tema til diskusjon
3. bispedømmene til å arrangere fagdager for kirkelige ansatte og frivillige om ulike problemstillinger knyttet til alkohol og andre rusmidler.
4. de kristne studiestedene til å tilby kirkelig ansatte etterutdanning om rusproblematikk i tillegg til å inkludere temaet i de ordinære kirkelige utdanningene.
5. de med lederansvar i menighetene og organisasjonene til å inkludere tematikken i lederkurs og lignende til ansatte og frivillige i ungdomsarbeid for å øke kompetansen om rus og bevissthet om eget forhold til alkohol.
6. Kirkerådet og organisasjonene til å utvikle videre materiell, kurs og lignende til bruk i konfirmanttida og i arbeid etter konfirmasjon om alkohol.
7. alle menighetene til å ha alkohol og rus som fast tema i konfirmanttida.
8. Ufung til å drøfte om neste års Ungdommens kirkemøte skal ha en egen sak om nikotin og narkotiske stoffer i kristne ungdomsmiljøer

UKM 6/12

TROSFRIHET OG RELIGIØSE MINORITETER

Trosfrihet – en svært begrenset menneskerettighet

FNs menneskerettighetserklæring slår fast at alle mennesker har rett til å *ha* en tro eller *ikke ha* en tro, rett til å *utøve* sin tro, og rett til å *skifte* tro.⁷ Når vi heretter bruker begrepet tro innebærer det både et religiøst og sekulært livssyn.⁸ Likevel er retten til tros- og livssynsfrihet (heretter kalt trosfrihet) i praksis strengt begrenset i verden i dag. Opptil 75 prosent av verdens befolkning lever i land der myndigheter, sosiale grupper eller individer i sterk grad begrenser folks mulighet til fritt å praktisere sin tro.⁹ Pew-rapporten viser at i 2010 opplevde kristne diskriminering, trakassering og vold i 111 land, og muslimer opplevde det samme i 90 land, og jøder i 68 land¹⁰. Rapporten slår også fast at Midtøsten og Nord-Afrika er de området i verden der trosfriheten er mest begrenset¹¹. I stor grad er det religiøse minoriteter som opplever at deres trosfrihet begrenses i møte med majoritetenes religion, tradisjoner eller ideologi. Dette gjelder også minoriteter som betegner seg selv *innenfor* majoritetsreligionene, som for eksempel messianske jøder eller Ahmedia-muslimer. Pew-rapporten viser også at situasjonen forverrer seg, både i land med høy grad og lavere grad av restriksjoner.

Liten bevissthet rundt globale begrensninger av retten til trosfrihet

Det er ikke en utbredt bevissthet i Norge, og heller ikke i våre kristne ungdomsmiljøer, rundt problemer knyttet til mangel på trosfrihet i verden. Vi overser lett at den friheten vi som troende mennesker nyter godt av, ikke deles av majoriteten av verdens befolkning. Dette er et problem UKM12 ønsker å løfte fram. Menneskerettighetene er begrunnet i anerkjennelsen av at alle mennesker har samme menneskeverd uavhengig av tro. Som kristne begrunner vi menneskeverdet ut fra at vi alle er skapt i Guds bilde. En forståelse av lik verdi er en grunnleggende forutsetning for å befeste tanken om like rettigheter. Manglende frihet til å kunne utøve sin tro er derfor uakseptabelt. Statlig eller sosial religiøs tvang kan være et hinder for å kunne utvikle en selvstendig og bevisst tro.

Religionenes plass i det offentlige Norge

Mangelen på oppmerksomhet rundt trosfrihet henger muligens sammen med at religionstema har en tendens til å bli oversett eller feiltolket i dagens offentlige Norge. Ulike religioner og religiøse oppfatninger kan være en kilde til konflikt. En reaksjon på dette kan være å holde fram det gjennomsekulariserte samfunnet som den beste samfunnsmodellen. UKM12 mener at dette vil være en feil vei å gå. Religiøsitet er ikke en adskilt sfære av tilværelsen, men noe som gjennomsyrrer livet til det religiøse mennesket. Religionsutøvelse og trospraksiser er en måte å leve på, ikke kun en del av livet. Derfor mener vi at det er viktig å legge til rette for religionsutøvelse, også i det offentlige rom¹², da dette er selve definisjonen av religionsfrihet¹³. Dersom konsekvensen av religiøse motsetninger blir at religionens plass begrenses, går vi også glipp av muligheten til dialog og nye måter til å utforske religiøs sameksistens. Debattene rundt omskjæring av guttebabyer blant jøder og muslimer,

⁷ Når vi heretter bruker begrepet *tro* innebærer det både et religiøst og sekulært livssyn.

⁸ <http://www.fn.no/FN-informasjon/Konvensjoner-og-erklæringer/Menneskerettigheter/FNs-verdenserklæring-om-menneskerettigheter>

⁹ Pew Research Center's Forum on Religion & Public Life (2012): *Rising Tide of Restrictions on Religion*

<http://www.pewforum.org/uploadedFiles/Topics/Issues/Government/RisingTideofRestrictions-fullreport.pdf>

¹⁰ PEW (2012): side 22

¹¹ PEW (2012): side 26

¹² Se Vedtaket *Tru og kyrkje i det offentlege rommet* fra UKM 05/11

¹³ Artikkel 18 i FNs Konvensjon om sivile og politiske rettigheter

og muligheten til å ha bønnerom på videregående skoler, viser at religionsutøvelse kan bli møtt med skepsis og mistenkeliggjøring, og krever kontinuerlig drøfting. Samtidig er det viktig å ta avstand fra alle religiøse ytringer som oppfordrer til hat og vold. Ungdommens kirkemøte uttaler seg også om dette i Resolusjon UKM 13/2012 og uttalelsen fra UKM11 *Tru og kyrkje i det offentlege rommet*.

Politisk engasjement for trosfrihet

Den senere tid har vi registret en økt bevissthet rundt religion generelt, og en spesifikk innsats overfor religiøse minoriteter fra Utenriksdepartementets side, noe vi er svært positive til. Vi er glade for at Utenriksdepartementet har utnevnt en spesialutsending for religiøse minoriteter, som skal lede det nystartede minoritetsprosjektet med fokus på tros- og livssynsminoriteter. Vi mener at dette arbeidet må bevilges midler utover en begrenset prosjektperiode. UKM 2012 ønsker at denne satsingen skal munne ut i konkrete tiltak, og at norske myndigheter taler enda klarere overfor land som ikke respekterer retten til trosfrihet. Skal vi fremme trosfrihet ute, må vi samtidig sette en høy standard for dette i Norge. For det første må vi reagere når religiøse asylsøkere blir sendt tilbake til land hvor de risikerer forfølgelse for sin tro. For det andre må vi reagere når diskriminerende ytringer og negative feiloppfatninger om religiøse og sekulære livssynsgrupper får stå uimotsagt. Dessverre kan også religiøse og ikke-religiøse ledere, bevisst eller ubevisst, være skyldige i å spre slik feilinformasjon.

Trosfrihet, forfølgelse og den verdensvide kirken

Kristne er den religiøse gruppen i verden som i størst grad blir forfulgt for sin tro, og selv om det er vanskelig å angi nøyaktige tall, er det snakk om flere hundre millioner kristne som bor i land med sterkt begrenset trosfrihet^{14, 15}. Det er derfor rimelig å anta at mangfoldige millioner kristne har opplevd eller står i fare for å utsettes for desinformasjon og diskriminering, som igjen kan lede til voldelig forfølgelse¹⁶.

UKM12 verdsetter at Mellomkirkelig råd, andre kirkelige organer og enkeltmenigheter er opptatt av kristne og andre troende som lider under mangel på full trosfrihet. Likevel ønsker vi å oppfordre til et bredere engasjement for denne saken i Den norske kirke, også for å gjenspeile det fokus Bibelen gir på forfølgelse og press på grunn av troen på evangeliet¹⁷. Jesus snakker mye og tydelig om at evangeliet vil vekke motstand. Paulus sier i klartekst at vi tilhører den samme kroppen, og derfor bør føle den samme smerten¹⁸. Som kristne skal vi ikke være selvmedlidende og navlebeskuende, men ta inn over oss det ubehaget og lidelsen andre kristne opplever og la det engasjere oss til handling. At troen på Jesus kan føre til vanskeligheter har vært og er normalsituasjonen for veldig mange kristne.

Kirkens tidligere maktovergrep

Det kan være lett å tenke at den problematiske historien til både Den norske kirke, og vestlige kirker generelt, fratar oss muligheten til å kritisere andre religioner for maktovergrep. For eksempel har

¹⁴ <http://www.opendoors.no/vedlegg/1319310/FolketalStatistikkPDF>

¹⁵ PEW (2012): side 22

¹⁶ Vi legger til grunn en bred forståelse av begrepet *forfølgelse*, jfr. Johan Candelins modell av *Forfølgelsens tre faser*: Desinformasjon, diskriminering og forfølgelse som systematisk vold og press, både fra myndigheter, sosiale grupper og individer. http://www.stefanus.no/no/ressursbank/bakgrunn+_teologi/Forf%C3%B8lgelsens+tre+faser.9UFRDMXN.ips

¹⁷ Se for eksempel Åpne Dørers oversikt over bibelvers om forfølgelse

http://www.opendoors.no/ressurser/Bibelstoff/bibelvers_om_forfoelgelse/

¹⁸ 1. Kor 12, 26-27

samer tidligere opplevd en rekke overgrep fra Den norske kirkes side, og korstog bidro til enorme lidelser for muslimer i Midtøsten. At vi er bevisst på at overgrep har funnet sted også i våre kristne fortid, kan gjøre oss mer ydmyke og årvåkne. Likevel, det fritar oss ikke fra kallet til å kjempe sammen med dem som i dag er undertrykket eller som hindres i å utøve sin tro.

Skal kristne arbeide mer for kristnes trosfrihet enn for andres?

Som medlemmer av den verdensvide kirken deler vi samme tro og fellesskap. Vi vet selv hvor viktig det er for oss å kunne delta på gudstjenester, lese i Bibelen og fortelle andre om hva vi tror på. Derfor er det naturlig å bli berørt når kristne er forhindret fra dette eller straffes hardt bare fordi de praktiserer sin tro. I Matteus 25 snakker Jesus om vårt ansvar for "mine minste", og i møte med Saulus identifiserer Jesus seg helt med dem Saulus forfulgte¹⁹.

På den andre siden er vi som kristne kalt til å tjene vår neste, uten forbehold om religiøs tro eller bakgrunn. Vår troverdighet som kristne er avhengig av at vi ikke overser andre troende og den forfølgelsen de blir utsatt for. Eksempler kan være muslimske Rohingyaer i Burma, Jehovas vitner og Hare Krishna i Sentral-Asia, eller Bahaier i muslimske land.

Må det være en motsetning?

Å ha et bredt engasjement for andre kristne som lider, trenger ikke stå i motsetning til det å kjempe for at menneskerettigheten trosfrihet skal realiseres for alle troende. Tvert i mot kan det engasjementet vi føler overfor undertrykte kristne med fordel også kanaliseres inn i et trosfrihetsarbeid for alle tros- og livssynsamfunn. Dersom en lykkes i å fremme større respekt for trosfrihet og sikre at menneskerettighetene blir etterfulgt, vil det komme alle tros- og livssynsgrupper til gode. Den norske kirke bør støtte opp om det politiske arbeidet norske myndigheter gjør for å sette trosfrihet for alle religioner og livssyn på dagsorden både i Norge og internasjonalt, og være en pådriver for at engasjementet for trosfrihet styrkes og opprettholdes.

Bibelsk nestekjærlighet favner videre enn menneskerettighetene

Bibelsk nestekjærlighet strekker seg lengre og videre enn det å arbeide for at menneskerettighetene respekteres. Forbønn for og støtte til kristne som lever med begrenset trosfrihet er et tydelig kall til kirken som vi ikke kan overse. Fra enkeltpersoner eller kirker som opplever diskriminering og press, er tilbakemeldingen klar: de trenger vår forbønn og støtte. Når kristne i andre land kan utøve sin trosfrihet, bygger de ikke bare sin egen menighet, men bidrar inn i vårt verdensvide kristne fellesskap. Dette fellesskapet sprenger grensene for vanlige mellommenneskelige relasjoner. Bildet til Paulus om Kristi kropp viser at vi er grodd sammen, den verdensvide kristne kirke er én kropp²⁰. I Galaterne 6,10 skriver Paulus: *Så la oss gjøre godt mot alle så lenge det er tid, og mest mot dem som er vår familie i troen*. Altså er vi som kristne forpliktet på et særskilt ansvar for våre søsken i troen. I praksis har vi som kirke også flere kontaktpunkter og praktiske muligheter for å støtte andre kristne, enn vi har med troende med fra andre religioner. Som kristne i Norge lever vi svært forskjellig fra majoriteten av verdens kristne. Vi har mye å lære av deres av deres vitnesbyrd om hvordan evangeliet er virkekraftig, også under forfølgelser, i fattigdom og under andre begrensninger.

Retten til trosfrihet innebærer retten til å utøve sin tro og rett til å skifte tro.

¹⁹ Apg. 9, 4

²⁰ 1. Kor. 12, 26-27

Dette er rettigheter som også åpner opp for misjonsvirksomhet. Dette betyr at trosfrihet og misjon ikke ekskluderer hverandre.

UKM12 oppfordrer

Ungdommer i Den norske kirke til å

- **be** for alle som får sin trosfrihet krenket, og til å ta Bibelens oppfordringer om å kjempe mot undertrykkelsen av andre kristne.
- **protestere** mot brudd på trosfriheten både i Norge og i resten av verden, gjennom aktive handlinger som for eksempel støtte til underskriftskampanjer, appellbrev, oppmuntringshilsener
- **bistå** forfulgte kristne med tid og materiell

Menigheter i Den norske kirke til å

- bidra med **informasjon** om trosfrihet og situasjonen for forfulgte kristne gjennom for eksempel menighetsblad eller informasjonskvalder
- inkludere **forbønn for forfulgte** i gudstjenester
- markere **Søndag for de forfulgte** som merkedag i løpet av kirkeåret
- ha kontakt med **vennskapsmenigheter** i land der trosfriheten er begrenset, få direkte kontakt, utveksle forbnns emner osv., dersom det er mulig/ tjenlig
- invitere **flyktninger** som har flyktet på grunn av sin tro, og som nå lever i Norge, til å fortelle om sine opplevelser
- invitere **organisasjoner** som jobber med dette, bruk deres **ressursmaterieil** i gudstjenester, barne- og ungdomsarbeid
- støtte opp under lokale og nasjonale **aksjoner** for trosfrihet
- ta inn forfulgte kirke som et tema i **konfirmantarbeid**, oppfordre menigheter til å benytte seg av kreative opplegg som rollespill osv. i formidlingen.

Den norske kirke sentralt til å

- fortsette å **besøke kirker** i områder av verden der trosfriheten begrenses.
- arbeide for å få **videreformidlet de inntrykkene** som slike reiser gir om forholdene for kristne i ulike land, til menigheter og bispedømmeråd
- arbeide aktivt for promotere **erklæringen om gjensidig anerkjennelse av retten til konvertering fra Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd** i Norge og internasjonalt
- oppfordre **bispedømmerådene** til å være tydelige på at de støtter arbeidet for trosfrihet
- informere om problematikken rundt trosfrihet og forfulgte kristne på sikkerhetsmessig ansvarlig måte på sosiale medier som **facebook og twitter**,
- bidra til **holdningsskapende kampanjer** for å motarbeide mistenkeliggjøring av andre religiøse grupper
- støtte biskop Kvarmes uttalelse til forsvar for elevers rett til religionsutøvelse i skoletiden.

Utenriksdepartementet til å

- være **tydelig overfor andre stater** der trosfriheten ikke ivaretas og ta dette opp i bilaterale og multilaterale samtaler
- ta inn over seg den faren det er å sende religiøse asylsøkere tilbake til land hvor de risikerer forfølgelse
- oppfordre norsk **ambassader** til å ha kontakt med grupper som lider under mangel på trosfrihet
- sikre at **spesialutsendingen for religiøse minoriteter** blir sikret langvarig finansiering og gjennomslagskraft
- være med og synliggjøre retten til trosfrihet i **media**, og bistå med å gi korrekt informasjon om trosfrihetssituasjonen i andre land
- arbeide aktivt for å promotere **erklæringen om gjensidig anerkjennelse av retten til konvertering fra Islamsk Råd Norge og Mellomkirkelig råd** i Norge og internasjonalt

UKM 07/12

UNGDOMSDEMOKRATIETS Plass I NY KIRKEORDNING

Bakgrunn for saken

Våren 2012 endret kirke og stat relasjon med bakgrunn i et stortingsforlik fra 2008. Den endrede relasjonen mellom kirke og stat har gjort det nødvendig å se på hvordan kirken skal organiseres i fremtiden. Dette arbeidet er godt i gang og det har vært foretatt en rekke utredninger.

Ungdommens Kirkemøte (UKM) 2012 har sett på ungdomsdemokratiets plass i ny kirkeordning, samt svart på spørsmålet om hva god ledelse er, fra refleksjonsdokumentet fra Kirkerådet, som er ute på høring høsten 2012.

Lovfesting av ungdomsdemokratiet.

I 2010 gikk UKM inn for lovfesting av ungdomsdemokratiet: "Ei lovfesting vil styrke og tydeleggjere kyrkja si satsing på unge. Det vil vere med å sikre at det vert sett av tilstrekkeleg med økonomiske og personellmessige resursar både sentralt og regionalt. Ei lovfesting av ungdomsdemokratiet med tilhøyrande mandat vil og formelt vere med å auke dei unges innverknad og makt."²¹

UKM 2010 ba også om at lovfesting av ungdomsdemokratiet ble synliggjort i arbeidet med ny kirkeordning. UKM 2012 registrerer derfor med skuffelse at Kirkerådet ikke har fulgt opp vedtaket fra 2010. En arbeidsgruppe oppnevnt av kirkerådets direktør kom med den omfattende utredningen "Kjent inventar i nytt hus" i august 2011. Ungdomsdemokratiets rolle er ikke drøftet her. Refleksjonsdokumentet som er ute til høring høsten 2012 drøfter heller ikke ungdomsdemokratiets rolle.

Ungdomsdemokratiet i kirken har flere siktemål. For det første er Ungdomsråd (UR), Ungdomsting (UT) og UKM reelle demokratiske arenaer der ungdom i kirken kan uttrykke sine meninger og påvirke prosesser. Dette er også arenaer som fungerer som god demokratisk ledertrening, der unge mennesker får prøve seg og lære i trygge omgivelser. Det er også en god rekrutteringsarena – mange av de som sitter i andre organer i kirken, har vært deltakere på UT og UKM. Dette gjelder også for de fleste av de under 30 år som velges inn i et bispedømmeråd. En lovfesting av ungdomsdemokratiet vil gjøre det lettere å oppnå en viktig målsetning som UKM 2010 formulerte på følgende måte: "Ungdomsstrukturen må ha ei lokal forankring. UKM ønskjer at delegatane som vert sendt frå den lokale kyrkjelyden/organisasjonen til UT, formelt skal vere valt i eit vedtak av sitt respektive sokneråd/organisasjonsstyre. Når delegatane kjem attende frå UT skal dei orientere soknerådet/organisasjonen om UT. Dette vil styrke sokneråda/organisasjonane sine tilhøve til og forståing av ungdomsdemokratiet".²² UKM 2012 mener at en lokal forankring bedre kan sikre representativiteten til delegatene på UT og UKM, fordi det da blir en av menighetsrådenes pålagte oppgaver å sende delegater til Ungdomsting.

²¹ UKM 6/10

²² Fra UKM sak 6/10

Involvering av ungdom i arbeidet med ny kirkeordning

Uansett hvordan en ny kirkeordning vil se ut, er unges innflytelse viktig. UKM 2012 oppfordrer menighetsråd til å ta med ungdom i høring om refleksjonsdokumentet og framtidige høringer om ny kirkeordning f.eks. ved å invitere til et menighetsrådsmøte. Invitasjonen bør gå bredt ut for å sikre at flest mulig får muligheten til å si sin mening. Høringsdokumenter om kirkeordning er krevende lesning. UKM 2012 ber derfor Kirkerådet lage en veiledning om de viktigste problemstillingene, som kan sendes som følgebrev til fremtidig høring. Denne veiledningen må ha en form som kommuniserer godt med ungdom. Enkelte bispedømmer har, og har hatt provstivise samlinger, der kirkelig ansatte og rådsmedlemmer samles for å drøfte framtidig kirkeordning. UKM 2012 er opptatt av at ungdom blir involvert i disse samlingene i framtiden. Etersom Kirkerådet ikke har sendt ut et endelig forslag til modell for ny kirkeordning er det viktig for UKM 2012 å si at det er avgjørende for ungdomsdemokratiet at det er knyttet til de organ som skal fatte beslutninger i Den norske kirke.

UKM 2012 oppfordrer alle Ungdomsråd til å komme med en høringsuttalelse til refleksjonsdokumentet innen 1. desember 2012. UKM 2012 forventer at Ungdomsrådene og UKM blir høringsinstanser i framtidige høringer om ny kirkeordning.

Stemmerett fra 15 år

Ved de to siste kirkelige valg har det vært prøvd ut stemmerett fra det året man fyller 15 år. Man har sett at oppslutningen i denne aldersgruppa er lav og at dette er med på å dra ned den samlede prosentvise valgdeltakelse. UKM 2012 mener hensynet til den prosentvise valgdeltakelse ikke må gå foran hensynet til å gi ungdom mulighet til deltakelse og innflytelse.

Det har også blitt problematisert at 15 åringer har stemmerett men ikke er valgbare. Til dette vil UKM 2012 si at selv om man ikke kan velges så får man innflytelse gjennom det å ha stemmerett. Det er også naturlig å knytte den religiøse myndighetsalder til stemmerett ved kirkelige valg. Er man religiøst myndig bør man også kunne delta i kirkens demokratiske prosesser.

Det har blitt stilt spørsmålstegn ved om 15 åringer egentlig har nok kunnskap om hvordan de skal stemme og hvorfor og hvem de skal stemme på. Stemmerett for 15 åringer gjør det aktuelt å knytte opplæring om valg og de kirkelige strukturer til konfirmasjonstiden og således bidra til å myndiggjøre ungdom i møte med kirkelige valg. Ved de siste valgene er det ikke bare ungdommer som har hatt utfordringer med dette. Med over 9,2 %²³ forkastede stemmer ved valget i 2011, er det tydelig at valgordningen ikke bare har vært vanskelig for de yngste velgerne. I forbindelse med kirkelige valg er det nødvendig å tenke helhetlig rundt informasjon til aldersgruppen 15-30. Både med tanke på hvor informasjonen er tilgjengelig og hvordan den blir oppfattet. Det holder ikke å skrive om valget i menighetsblad, men det handler om å være tilgjengelig i de kommunikasjonskanaler unge bruker.

For å gjøre kirkevalget mer tilgjengelig for ungdom, mener UKM 2012, at det bør det legges til rette for forhåndsstemming på ungdomsklubber eller lignende. Det er da viktig at prinsippet om hemmelige valg ivaretas med avskjermet stemmeboks og tydelighet om at det

²³ Evaluering av demokratireformen i Den norske kirke. Sluttrapport s.34

ikke skal være et press om å stemme eller føringer på hvem man skal stemme på. Ungdomsledere bør også kjenne til og bidra til økt bevissthet rundt valget.

UKM 2012 ønsker at Kirkerådet vurderer å ta i bruk elektronisk stemmegivning ved kirkelige valg. Nettvalg vil gi de som har opphold utenfor hjemmesoknet, bla. skoleelever og studenter, bedre mulighet til å stemme. Det vil også imøtekomme de som velger å stemme elektronisk ved samtidige politiske valg.

Kirkelige valg skjer ofte på det tidspunkt at studenter har startet sine studier borte fra hjemmesoknet. UKM 2012 oppfordrer studentprestene til å fortsette å følge opp studentene ved kirkelige valg. UKM 2012 ber om at det legges til rette for kirkelige valg ved studiestedene.

20 % ungdomsrepresentasjon i kirkelige råd og utvalg

Allerede i 1993 satte Kirkemøtet opp en målsetting om at det skulle være minst 20 % representasjon av unge under 30 år i alle kirkelige råd og utvalg.²⁴ Dette har også vært tema på flere UKM etter det.

UKM 2012 registrerer at Kirkemøtet 2012 ikke klarte å oppnå sine egne vedtatte målsetninger om ungdomsrepresentasjon ved forrige kirkerådsvalg. UKM 2012 krever derfor en lovfesting av 20 % ungdomsrepresentasjon i sentralkirkelige råd i ny kirkeordning. UKM 2012 ber om at det arbeides videre for at 20 % ungdomsrepresentasjon oppnås i regionale og lokale råd og utvalg.

Den nasjonale organiseringen av ungdomsdemokratiet.

UKM 2012 har sett på sammensetningen av Utvalg for ungdomsspørsmål (UFUNG). UKM 2012 ser behovet for at UFUNG får en tydeligere rolle som ungdomsdemokratiets valgte sentralledd. Per i dag består det av fire valgte medlemmer av UKM og fire medlemmer oppnevnt av Kirkerådets direktør. De fire oppnevnte er faglige ressurspersoner som gir UFUNG tyngde som rådgivende organ. UKM 2012 har drøftet demokratisering av UFUNG og foreslår følgende:

Valgordningen deles i to: Fire av UFUNGS medlemmer velges som i dag på UKM. Fire velges av UKM etter forslag fra Kirkerådets direktør.

Det er viktig at de siste fire som velges er faglige ressurspersoner som gir UFUNG bredde i sin kompetanse som rådgivende organ.

Som en fortsettelse av demokratiseringen av UFUNG ser UKM 2012 det som mest naturlig at UFUNG konstituerer seg selv.

Stemmerett for UKMs delegater på Kirkemøtet

Når det gjelder stemmerett for UKMs delegater på Kirkemøtet mener UKM 2012 at vi i dag har en god praksis. UKMs delegater har talerett og forslagsrett, men ikke stemmerett.

UKMs delegater skal fremme UKMs standpunkt på Kirkemøtet. Dette er en stor og viktig funksjon som UKM vil holde på. UKM 2012 ønsker selv å få sette dagsorden og ikke bli bundet opp i et større antall Kirkemøtesaker.

²⁴ KM 11/93

UKM 2012 ønsker å støtte opp om de demokratiske strukturer som ligger i Kirkemøtet, herunder de ordinert valgte kirkemøtedelegatene under 30 år. De har en sentral og viktig rolle i sine respektive bispedømmer. UKM 2012 ønsker ikke å svekke denne viktige rollen ved å skape en oppfatning av at de unges stemme kan ivaretas av UKMs delegater med stemmerett.

Oppsummering:

- UKM 2012 forventer at Kirkerådet følger opp UKMs vedtak om lovfesting og forankring av ungdomsdemokratiet i ny kirkeordning.
- UKM 2012 oppfordrer menighetsråd til å ta med ungdom i høring om refleksjonsdokumentet.
- UKM 2012 oppfordrer menighetsråd til å ta med ungdom i framtidige høringer om ny kirkeordning.
- UKM 2012 ber Kirkerådet lage en veiledning om de viktigste problemstillingene som kan sendes som følgebrev til fremtidige høringer.
- UKM 2012 oppfordrer alle ungdomsråd om å komme med høringsuttalelse til refleksjonsdokumentet innen 1. desember 2012.
- UKM 2012 ber Kirkerådet om å sørge for at ungdomsrådene og UKM blir høringsinstanser i fremtidige høringer om ny kirkeordning.
- UKM 2012 vil fortsatt ha stemmerett for 15-17 åringer og ber Kirkerådet og Kirkemøtet merke seg dette.
- UKM 2012 ber om at Kirkerådet legger best mulig til rette for at aldersgruppen 15-17 år skal få delta ved kirkelige valg.
- UKM 2012 ber Kirkerådet jobbe helhetlig med informasjon til aldersgruppen 15-30 ved kirkelige valg.
- UKM 2012 ber Kirkerådet vurdere å ta i bruk elektronisk stemmegivning ved kirkelige valg.
- UKM 2012 oppfordrer studentprestene til å fortsette å følge opp studentene ved kirkelige valg.
- UKM 2012 ber om at det legges til rette for kirkelige valg ved studiestedene.
- UKM 2012 ber Kirkerådet om å arbeide med lovfesting av 20 % ungdomsrepresentasjon i sentralkirkelige råd.
- UKM 2012 forventer at det jobbes med at 20 % ungdomsrepresentasjon oppnås i regionale og lokale råd og utvalg.
- UKM 2012 ber Kirkerådet om å gå gjennom UKMs statuetter på nytt.
- UKM 2012 ber også Kirkerådet om å endre valgordning for UFUNG.

Hva kjennetegner god ledelse i kirken?

UKM 2012 har mottatt refleksjonsdokumentet fra Kirkerådet og valgt å besvare spørsmålet om hva som er god ledelse i kirken.

God ledelse er en forutsetning for at kirken skal kunne drive sin virksomhet på en god måte både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Ledelse i kirken utøves på flere områder både som biskop, tilsatt, folkevalgt og frivillig.

UKM 2012 vil holde fram følgende moment som viktige for kirkelig ledelse.

Å være leder i kirken handler om å være bevisst på å følge Jesus og hans eksempel som leder som er en tjenesteorientert ledelsesfilosofi. Verdien for ledelse i kirken er derfor i stor grad annerledes enn for en privat bedrift, der man fokuserer på profitt og fortjeneste.

Ledere i kirken må likevel være tydelige og ha handlekraft til å gjennomføre utfordrende oppgaver. En leder i kirken må også være ryddig og vise hva og hvor de vil med arbeidet sitt. Utydelighet kan lett skape usikkerhet blant dem man skal lede. En leder i kirken må kunne fatte upopulære avgjørelser.

En leder må kommunisere godt både innad og utad. Det er viktig for kirken å vite hvor man har sine ledere. En leder må kunne forholde seg lojal til demokratisk fattede beslutning i kirkelige råd. En leder må også kunne ta imot tilbakemeldinger på sin ledelse og justere seg deretter. UKM 2012 ber om at det i ny kirkeordning settes tydelige krav til ledelse - at den evner å gjennomføre sine oppgaver og justere seg etter tilbakemeldinger.

Kirkelige ledere må ha overblikk og kunne se ressurser og muligheter, være god på delegering og få fram det beste i sine medarbeidere.

De kirkelige reformer innen trosopplæring og gudstjeneste fordrer også mer enn noen gang samarbeidsevner og betydningen av å se helhetlig på tjenesten. Behovet for et relasjonsbyggende lederskap i kirka er derfor stort. Man må se de ulike lederoppgavene i sammenheng. Det er viktig å se at man har et felles prosjekt i å bygge menighet og styrke kirkens virke i samfunnet.

I dag kan man være ansatt som leder i kirken uten en formell lederutdanning. Det bør vurderes om det skal være en egen lederutdanning for kirkelige ledere, men dette må ikke være eneste vei inn i lederposisjoner. Relevant erfaring og personlig egnethet må også i fremtiden få gjelde som kvalifikasjoner for å gå inn i en lederrolle, men lederkurs i form av etter og videreutdanning kan øke ledelseskompetansen på alle kirkelige nivå og bør vurderes særlig som obligatorisk for kirkeverge, proster og biskoper.

UKM 2012 vil gjerne være med på å løfte en debatt om hvor mye teologisk profil skal veie i forhold til personlige lederegenskaper i ansettelsesprosesser, verving av frivillige ledere og i valg av rådsledere.

UKM 2012 ber UFUNG sende inn disse innspillene fra UKM på høringen til Kirkerådet.

UKM 08/12 PREKEN OG FORKYNNELSE

KIRKE 18/30

Innledning:

Hensikten med en preken er å formidle evangeliet slik at den skal gjøre oss i stand til å se og forstå mer av hvem den treenige Gud er, og hvordan det kristne livet leves. Når ordet skaper noe i oss er det Guds gjerning. Likevel er det viktig at vi hele tiden jobber sammen med å gjøre forkynnelsen bedre. Vi kan huske gode prekener. Hva gjør at de treffer oss?

Målet for arbeidet med Kirke 18-30 er å styrke bevissthet og kunnskap om hvordan vi kan være en livsnær og relevant kirke for unge voksne. Ungdommens kirkemøte (UKM) 2012 anser forkynnelse som en viktig faktor for å fremstå som livsnær og relevant for denne aldersgruppa. Det er viktig at mennesker kan relatere til forkynnelsen av Guds ord. UKM vil derfor komme med innspill til arbeidet med forkynnelse.

UKMs innspill:

UKM har valgt å systematisere sine innspill til saken i 4 underpunkter.

Arbeidsmetode:

Gudstjenestereformen legger opp til økt deltakelse og involvering i gudstjenesten, og dette åpner også for nye muligheter i arbeidet med prekenen. UKM foreslår at forkynnere knytter kontakt med unge i menigheten som kan komme med innspill til tekst, tematikken og form. Målet er at de som forkynner skal ha noen å samtale med om forkynnelsen, og evaluere sammen med i ettertid. UKM tror at dette vil bidra til at forkynnelsen i enda større grad knytter an til unges livssituasjon og erfaringer.

Det er viktig at forkynneren opparbeider seg god relasjonskompetanse, slik at han/hun er i stand til å lytte seg inn på hva som er unge menneskers åndelige lengsel. En viktig forutsetning for å opparbeide seg en slik kompetanse, er at det frigjøres tid til å være sammen med unge.

UKM vil også foreslå at mennesker med ulik erfaring og kompetanse blir utfordret til å preke, særlig i gudstjenesten.

Litt historikk:

Litt historikk:

Ungdommens kirkemøte har i flere år vært opptatt av Ungdommens kirkemøte har i flere år vært opptatt av formidling av kristen tro. I sak UKM 05/03 «Hva slags gudstjeneste vil vi ha?» uttaler møtet: "... Det er ikke bare det verbale som kommuniserer, god formidling har også andre elementer. ... Enkle virkemidler kan hjelpe denne forståelsen, samt gi et budskap flere dimensjoner."

I sak UKM 04/08 «Kyrkje for aldersgruppa 18-30» sies det at "Innhold og relevans må prøves ut i den lokale konteksten, men UKM 08 ønsker et fokus på de temaer som oppleves relevant for unges liv." 06/09 «Myndig tru, mangfoldig fellesskap» UKM 06/09 «Myndig tru, mangfoldig fellesskap» poengterer at "Gudstjenestereforma tar og for seg kva bibeltekstar som skal nyttast i gudstjenester gjennom kyrkjeåret i tekstrekkene. UKM ønskjer at det i desse skal trekkjast fram bibeltekstar som belyser tema som menneske i denne aldersgruppa ønskjer og treng å høyre om. Døme på slike tema er: Oppbrot, val, relasjonar, etablering og identitet."

Tematikk/innhold:

UKM finner det ikke hensiktsmessig å lage en liste over relevante og livsnære temaer det kan forkynnes over. Gruppen av unge mellom 18-30 er sammensatt, og har, som resten av kirken, ulikt teologisk ståsted og ulike behov. UKM ønsker heller å sette fokus på viktige trekk ved en god preken:

- a) Ha klare og uttalte poeng.
- b) Gi oss utfordringer, og vis oss hvordan det du sier kan anvendes i vårt daglige liv.
- c) Gi oss ærlige svar på spørsmål vi stiller – også når svaret ditt er ubehagelig.
- d) Vis hvordan bibelteksten aktualiseres i dag, eller kan belyse/gi innspill til dagsaktuelle problemstillinger.
- e) Del gjerne av dine livs- og troserfaringer.
- f) Husk at vi vil vokse og utvikle oss.

Formidlingsform:

UKM vil understreke verdien av ulike former for prekener, og ønsker derfor at forkynnere legger vekt på større variasjon i formidlingsmetoder. Vi ønsker å komme med følgende innspill, som vil være viktige i enhver formidlingssituasjon:

- a) Vær oppmerksom på at starten på prekenen setter tonen.
- b) Variasjon i tonefall og volum styrker muligheten for kommunikasjon.
- c) Visuelle uttrykk kan gjøre det lettere å huske/forstå.
- d) Humor kan skape nærhet mellom forkynner og tilhørere.
- e) Bruk (kirke)rommet som ressurs i formidlingen.

Formidleren:

UKM ønsker å takke alle som jobber med tekst og forkynnelse i Den norske kirke. Hver enkelt forkynner preger forkynnelsen med sin egen person, og UKM vil komme med følgende tips:

- a) Bruk et enkelt og alminnelig språk.
- b) Lær oss gjerne noe nytt.
- c) Du må tro på det du forkynner, og være åpen for Guds veiledning gjennom Den hellige ånd
- d) Vær villig til å bli utfordret og endret av bibelteksten, og av samtale med unge mennesker.
- e) Ha ett blick til media når du forbereder prekenen.
- f) Husk at kroppen din preker. Vær oppmerksom på kroppsspråket.
- g) Øv på fremførelse - slik at du blir frigjort fra manus, kan høre flyten i ordene dine, vet hvordan du vil bevege deg og liknende.
- h) Utfordre deg selv – prøv ut nye måter å formidle på.
- i) Husk at du forkynner gjennom alt du gjør.

UKM utfordrer:

UKM ber om at alle, ansatte og frivillige, som driver med forkynnelse i Den norske kirke gjøres kjent med dette dokumentet, og utfordres til å arbeide videre med forkynnelse til unge mellom 18-30 år.

UKM ber om at de kirkelige utdanningsinstitusjonene sørger for at studentene gjøres kjent med dokumentet, og at det blir brukt som en ressurs i homiletikk undervisningen.

UKM ber om at fagforeningene sammen med KA, tar dokumentet i bruk i arbeidet med videreutdanning for prester og andre kirkelige tilsatte.

UKM 09/12 REFLEKSJONSSPØRSMÅL

KIRKE 18/30

Kirkemøtet skal i april 2013 behandle saken om aldersgruppa 18-30. I den forbindelse skal det skrives en antologi til inspirasjon og som tenkes å være en ressurs for menighetene i Den norske kirke (Den norske kirke). Antologien skal være en samling av faglige refleksjoner fra ulike fagmiljø, samt erfaringsartikler og kartleggings- og refleksjonsspørsmål. Disse kan brukes for å sette i gang en refleksjon, og konkretisere tiltak som gjør kirken mer relevant, livsnær og tilgjengelig for aldersgruppa 18-30. Antologien har tre tema, som også UKM12 vil ta utgangspunkt i; livsnær, relevant og tilgjengelig. Disse begrepene kan vanskelig forstås helt uavhengig av hverandre, derfor sier vi noe om hva vi forstår med de forskjellige begrepene. Ungdommens kirkemøte 2012 (UKM12) ønsker å løfte frem noen tanker, refleksjoner og spørsmål til menighetene som kan følge denne antologien, for at Den norske kirkes menigheter skal finne gode vinklinger og metoder for å møte aldersgruppen 18-30.

Ordforklaring

Ein antologi er ei tekstsamling, det vil seie ei bok med fleire litterære tekstar, ofte innanfor same sjanger, men frå ulike forfattarar. Ordet stammar frå gresk og betyr opphavleg «blomstersamling».

Innledende refleksjon

Aldersgruppen 18-30 er en mangfoldig og sammensatt gruppe, og den favner mennesker i mange ulike livssituasjoner. Blant annet angår dette studenter, de i fast arbeid, småbarnsforeldre og de i etableringsfasen. UKM12 vil løfte fram 18-30 som en viktig målgruppe for Den norske kirke til. Denne aldersgruppa er en viktig en ressurs for menigheter i Den norske kirke, og kan ofte bidra til og prege menighetslivet! Aldersgruppa bør utfordres på å delta med sine nådegaver og evner, og få en opplevelse at de blir verdsatt.

Samtidig har UKM ved flere anledninger tidligere pekt på verdien av å kunne tilby denne aldersgruppa et rom for å være uten nødvendigvis å yte. UKM vil bemerke at denne balansegangen er viktig, ikke bare i møte med aldersgruppen 18-30, men i møte med mennesker i alle aldre.

Lokale kirker er ofte viktige arenaer i folks liv, både i de store anledninger og de store kriser. UKM12 mener det er viktig å tydeliggjøre at menneskers hverdag også har sin naturlige plass i lokalmenighetene. UKM 2012 vil at alle skal kunne oppleve kirken og forkynnelsen som livsnær og relevant.

Livsnær

Å være livsnær tenker UKM 12 er å være knyttet til folk sine liv. Vi ønsker at menighetene i Den norske kirke skal være med å prege hverdagen til unge mennesker, gjennom for eksempel forkynnelse, undervisning, og diakonal tjeneste. Forkynnelsen må reflektere kulturen rundt oss og erfaringer gjort der vi lever. Vi vil at Den norske kirke skal være et sted hvor mennesker kan leve sitt liv i et kristent fellesskap og at kirken skal være viktig for den enkelte i deres ulike roller. Livet består for det meste av hverdager som i stor grad preges av relasjoner. For å være livsnær er det viktig å tilrettelegge for fellesskap og relasjonsbygging. Det kan ha stor verdi å være i nære relasjoner hvor man kan dele liv, tro og tvil, og dette vil UKM oppfordre til. Vi ønsker at kirken skal være en naturlig samtalepartner å oppsøke med åndelige spørsmål.

Relevant

UKM12 mener budskapet om Jesus alltid er relevant selv om det er utfordrende å formidle dette. Å være relevant betyr at forkynnelsen, gudstjenesten og det kirkelige fellesskapet oppleves betydningsfullt og viktig. Å være relevant betyr at det må gi assosiasjoner og resonans. Det som formidles må gi gjenklang på innsiden. Det må oppleves som sant, formidles i trygge omgivelser og med et språk som er forståelig og en sjargong som oppleves god. Det må forstås i sammenheng med erfaringene man bærer med seg. Nøkkelbegreper kan være spørsmål knyttet til tro og livssituasjon.

Samarbeid med organisasjoner kan være hensiktsmessig da disse har mye erfaring og kompetanse på det å tilpasse opplegg etter ulike gruppers interesser. I tillegg kan slike samarbeid bidra til at organisasjonsvirksomhet blir en portal inn i menighetslivet.

Tilgjengelig

For å være tilgjengelig må man vite hvem målgruppen er og tilrettelegge deretter. Hvem er 18-30-åringene i soknet? I Den norske kirke er det store geografiske og samfunnskulturelle forskjeller. Norge er et land med ulike landsdeler og forskjellige sokn. Derfor finnes det ikke noe enkelt svar på hvem denne gruppa er. Det som er sikkert er at den er sammensatt og mangfoldig.

Tilgjengelighet handler blant annet om informasjon. Å gjøre informasjon om lokalkirken tilgjengelig på stedet man bor for de som skulle søke dette. Det kan være medier som hjemmesider og Facebook, men også mer tradisjonelle kommunikasjonskanaler som lokalavis og oppslag på steder i nærmiljøet. En stand kan også være hensiktsmessig for å gjøre seg kjent og vise seg frem. Det er viktig at man er der folk møtes, og hvor folk er.

Refleksjonsspørsmål

Hvor er vi?

- Kjernespørsmål: Hvem er 18-30-åringene i vårt sokn?
- Dette er en mobil aldersgruppe
 - o Hvordan tar man i mot nye som kommer flyttende?
 - o Følger man opp de som flytter ut?
 - o Hvordan hjelper vi dem med å komme i kontakt med en menighet dit de flytter?
- Hvilke møtepunkter, gudstjenester og samlinger har kirken med og for denne aldersgruppen?
- Er kirkens ansatte tilgjengelige på tidspunkt og steder som passer for 18-30-åringene?
- Er oppdatert informasjon tilgjengelig for de som søker den, for eksempel på hjemmesidene?
- Hvilke medier brukes for å nå denne gruppen?
- Hvordan er aldersgruppen en del av menighetens arbeid, for eksempel innen trosopplæring og diakoni?
- I hvilken grad involveres aldersgruppen 18-30 i planlegging av menighetens gudstjenester?

Hvor vil vi?

- Hvilke medier kan brukes for å nå denne gruppen? Kan det informeres på facebook eller andre sosiale medier?
- Hvor kan vi treffe en et bredt utvalg?
- Hvem kan man engasjere i oppstart av nye aktiviteter?
 - Hvilke tiltak kan man starte som det er enkelt å invitere aldersgruppa med på?
- Hvordan kan kirken synliggjøre sin relevans for gruppen 18-30?
- Hvilke mulige samarbeidspartnere kan man se for seg for å komme i kontakt med denne gruppen? Eksempler som kan være naturlig å tenke på er nærliggende menigheter, organisasjoner i lokalmiljøet og studentprester.
 - Hvilke inspirasjonskilder kan brukes til å gjøre tematikken relevant?

UKM 10/12

FORSLAG TIL HOVEDSAK TIL UKM 2013

Bakgrunn

Denne saken er en oppfølging av sak UKM 06/10:

Kartlegginga syner at det kan vere vanskeleg å organisere UT i bispedøma slik at dette står i ein naturleg samanheng med UKM, og at ei viss samkjøring av saker hadde vore ønskeleg. UKM vil derfor be Ufung om å prøve følgjande modell for og gje UT høve til å handsame sakene før dei sender sine delegater til UKM:

”På det aktuelle UKM lanserast eit tema som blir sak på det påfølgjande årets UKM. Denne saka tar UR attende til UR som får frie tøyler med tanke på korleis dei handsamar temaet. Handsaminga og vedtaket-/a blir sendt til Ufung før ferdigstilling av sakspapira til UKM. Viss mogleg ønskjer UKM at dette blir ein sak som skal på kyrkjemøtet. UKM bed Ufung leggje til rette for at val av tema blir ein prosess der det regionale leddet involverast og har medrårderett.”

Saksframlegg

I 2011 var det tenkt at sak 08/11 «Rekruttering til kirkelig tjeneste» skulle være saken som ble behandlet på denne måten. Saken ble så godt behandlet på UKM11 at det har vært vanskelig å lage en ny sak på dette. UKM 12 har «Rekruttering til kirkelig tjeneste» som tema på seminar og bibeltimer. I tillegg bes delegatene om å orientere om arbeidet som er blitt gjort på dette i året som er gått.

Utvalg for ungdomsspørsmål (Ufung) foreslår at hovedsaken for 2013 tar utgangspunkt i åpningsseminaret fra UKM 12 «Toleranse og dialog». Temaet tar opp utfordringer fra sak 05/11 «Tro og kirke i det offentlige rom» og sak 06/12 «Trosfrihet og religiøse minoriteter».

Ufung ser behovet for fortsatt arbeid med saker som belyser dette fra forskjellige vinkler og foreslår at dette skal være et fokusområde i alle organisasjoner, ungdomsråd og ungdomsting frem til UKM 2013.

Vedtak:

UKM 2012 støtter Ufung sitt forslag om at Toleranse og dialog er hovedtema på UKM i 2013 og ber alle ungdomsråd og organisasjoner om å jobbe med saken i året som kommer.

UKM 11/12 INITIATIV FOR ETISK HANDEL

Initiativ for Etisk Handel (IEH), er et ressurscenter og en pådriver for etisk handel. Da IEH ble stiftet i 2000, vedtok Kirkemøtet at de ville støtte opprettelsen og de uttrykte glede for det arbeidet IEH skulle gjøre. Den norske kirke er likevel ikke blitt medlem av IEH. Medlemskap i IEH er åpent både for personer, organisasjoner, kommuner og andre frivillige organisasjoner.

Et medlemskap i IEH, vil synliggjøre Den norske kirkes arbeid for at etisk handel. Helt konkret vil også et medlemskap være med å sikre at innkjøp er produsert på en etisk forsvarlig måte.

UKM2012 oppfordrer Kirkerådet til å søke om medlemskap i Initiativ for Etisk Handel (IEH).

Fakta:

Fakta:

Formålet med Initiativ for Etisk Handel (IEH), er å samarbeide om handel som fremmer menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, utvikling og miljø. Kirkens Nødhjelp tok initiativ til å stifte IEH i 2000, sammen med Hovedorganisasjon Virke (tidligere HSH), LO og Coop Norge.

IEHs mål er å styrke medlemmenes arbeid med å fremme anstendige arbeids- og miljøforhold i deres leverandørkjeder samt styrke oppslutningen om etisk handel. De er en medlemsorganisasjon for bedrifter, organisasjoner og offentlige virksomheter.

www.etiskhandel.no

www.etiskhandel.no

UKM 12/12

ETIKK FORAN PROFITT I OLJEFONDET

Kirkemøtet 2012 vedtok at de mente at Opplysningsvesenets Fond (OVF), skulle sette etiske hensyn over finansielle hvis disse skulle stå opp mot hverandre. Dette er en stor seier. UKM har i flere år vært opptatt av dette, (blant annet UKM 04/10 og UKM 09/10), og engasjementet fra UKM og representanter derifra var viktig på veien mot vedtaket på Kirkemøtet

Det norske Oljefondet ble opprettet for å sikre norske generasjoners velferd i fremtiden. Oljefondet eier 1 % av alle aksjer i verden, noe som medfører et enormt etisk ansvar. Når etiske hensyn blir veid opp mot finansielle og politiske ønsker, er det ikke noen garanti for at etikken i forvaltningen av Oljefondet blir prioritert.

At menneskerettighetsbrudd skjer på tross av de etiske retningslinjene og Etikkrådets arbeid viser at det er behov for en omfattende styrking av det etiske arbeidet. Norge som investor må ta sitt etiske ansvar på alvor, og sørge for at pengene som skal sikre vår velferd i fremtiden ikke bidrar til å undergrave fattige menneskers velferd i dag.

Oljefondet har etiske retningslinjer, og de har et etikkråd som har ansvar for at disse følges. Etikkrådet består av 8 mennesker som har ansvar for å gjennomgå over 8500 selskaper. Rådet undersøker mer enn 130 selskaper i året, men med 8500 selskaper vil det ta rådet 65 år å gjennomgå alle selskapene én gang! Det er alt for dårlig at Etikkrådet har så lite ressurser. Etter en omfattende prosess med vurdering av bevis og dialog med enkelt-selskaper kan Etikkrådet finne det slik at uttrekk fra selskaper er nødvendig for å sikre at Norge ikke gjør seg skyldig i menneskerettighetsbrudd. En anbefaling om uttrekk sendes da til Finansdepartementet for vedtak. Faren ved at Finansdepartementet tar avgjørelsen om uttrekk er at etiske hensyn kan bli veid opp mot finansielle og politiske hensyn. Finansdepartementet har valgt å ikke følge anbefalinger fra Etikkrådet. Slik kan det ikke fortsette. Etikkrådet må også få makt til å vedta uttrekk fra selskapersom, etter pålegg fra etikkrådet, ikke viser tegn til endring.

Det er viktig å sikre at Norge ikke gjør seg delaktig i å tjene penger på menneskerettighetsbrudd. Norge må gi avkall på økonomisk profitt når etiske hensyn krever det.

UKM 2012 mener at etikk er viktigere enn profitt. Dette bør også Oljefondet forholde seg aktivt til. Etikken må settes over finansielle hensyn. Det er det norske folk – og slik også UKM2012 – som eier Oljefondet. Vi vil si tydelig ifra om at etisk arbeid i oljefondet må oppprioriteres og det må gis mer penger til dette viktige arbeidet. Det holder ikke at liten gruppe mennesker i Etikkrådet skal kontrollere over 8500 selskaper som Oljefondet investerer i.

Fakta:

Fakta:

Utdrag fra sak
UKM09/10:

Ungdommens Kirkemøte
(UKM) er opptatt av at
statlige norske
investeringer er i tråd
med hensynet til
rettferdig handel og en
bærekraftig utvikling.

UKM 13/12 JA TIL STILLEROM PÅ SKOLEN

Ungdommens Kirkemøte 2012 mener at skoler bør kunne legge til rette for religiøs aktivitet etter ønske fra elevene.

I 2011 uttalte Ungdommens Kirkemøte (UKM05/11 Tro og kirke i det offentlige rom):

Det offentlige rom bør ikke være livssynsnøytralt i den forstand at det blir en tom, religionsfri og livssynsfri plass hvor religiøse uttrykk ikke tillates. Troende har rett til å vise og praktisere sin tro offentlig, også i fellesskap med andre, innenfor de rammene som settes av FNs konvensjon for sivile og politiske rettigheter, artikkel 18 og barnekonvensjonen, artikkel 14.

Det offentlige rom bør være åpent for alle, fylt av ulike mennesker. Man må kunne ta med seg selv – inklusive sin religion – ut i det offentlige rom og i den offentlige samtalen. Det offentlige er en arena der alle må ha lik rett til å praktisere og formidle sin tro. Der må det da være rom for å kunne bære ulike religiøse symboler. Religionsutøvelse må skje med respekt for at det offentlige rom er for alle – både troende og ikke-troende.

Ungdommens kirkemøte mener det må være rom i skoler, høyskoler og universiteter for religiøs elev- og studentvirksomhet, på like vilkår med andre elev- og studentorganisasjoner. Ungdommens kirkemøte viser til Rettleiar til skolen og skoleeigar om organisasjonars plass i skolen og vil spesielt framheve pkt. 7:

Bruk av friminutt eller fritime til møteverksemd på skolens område bør bli sett på som grunnleggjande positivt. Når deltaking er frivillig skal ikkje organisasjonar med partipolitisk eller religiøs tilknytning bli handsama annleis enn andre barne- og ungdomsorganisasjonar i så måte.

UKM2012 registrerer at skolebyråden i Oslo, i forrige uke nektet en videregående skole å opprette et såkalt stillerom. Stillerommet var tenkt som et flerbruksrom som skulle blant annet kunne brukes til religiøs bønn. Forslaget hadde støtte fra elevene på skolen, men arbeidet med dette stillerommet ble likevel stoppet.

Noen av argumentene for å nekte skolen å frigi plass til stillerom, var at skolen skal være et sekulært sted uten religiøs utøvelse, samt at et slikt rom ville medføre en fare for religiøs radikaliserings. UKM2012 vil understreke at tro og religion ikke er noe som blir igjen hjemme når vi går til skolen, men er noe vi bærer det med oss hele dagen. Vi lever med troen vår og praktiserer der vi er – også på skolen. Dette er en viktig del av trosfriheten. UKM 2012 mener det er uholdbart at en skole som ønsket å ta elevens tro og livssyn på alvor, ble nektet å legge til rette for religionsutøvelse.

UKM2012 mener også at det å la elever praktisere sin tro – også på skolen – kan gi mange gode muligheter til dialog og samtale. Slike samtaler er positivt, og vil øke både forståelsen og respekten ovenfor andre mennesker med annen tro enn vi selv har. UKM 2012 mener at det å legge til rette for at elever praktiserer sin tro ikke er radikaliserende, men tvert i mot bidrar til økt kunnskap og toleranse. Vi beklager derfor skolebyrådens avgjørelse og håper at denne saken blir håndtert på en god måte videre.

DISSE DELTOK PÅ UKM 2012

Oslo bispedømme

Maren Karoline Skråmestø
Katja Eidesen (Døvekirken)

Borg bispedømme

Marit Ottesen-Næss Marman
Espen Robsahm Kjørven
Andreas Henriksen Aarflot (BDR)

Tunsberg bispedømme

Heidi Nordkvelde
Anne May Agerup

Stavanger bispedømme

Magnus Vikene Kallelid
Knut Petter Oftedal
Silje Barkved (BDR)

Sør-Hålogaland bispedømme

Sander Kaushik
Kenneth Kristensen

Bjørgvin bispedømme

Margrete Lauksund
Ole Einar Eide

Nidaros bispedømme

Anita R. Døsvik
Agnes Sofie Gjeset (BDR)
Maja Stina Bientie (Samisk)

Hamar bispedømme

Tom Viggo Jansson
Marit Stave
Anne-Lise Brenna Ording (BDR)

KFUK-KFUM

Guro Sollie Hansebakken

Møre bispedømme

Linda Helen Slyngstad
Markus Bjørlykke
Marianne Brekken (BDR)
Målfrid Jakobsen (BDR)

Nord-Hålogaland bispedømme

Michael Frostmo
Brede Tellefsen (Samisk)

Agder og Telemark bispedømme

Karoline Dubland Andersen
Kamilla Langfeldt
Martin Jakobsen (BDR)

UKM delegater fra Kirkemøtet 2012

Håkon Øvrebø Oslo
Ingeborg Holberg KFUK-KFUM

KFUK-KFUM speiderne

Hilde Lande

KRIK

Nikolai Fuglseth

Ung Kirkesang

Johanne Bjørkhaug

Norges Kristelige Studentforbund

Sara Moss

return2sender

Heidi Vego

ACTA

Kaare M Kristoffersen

Changemaker

Ingebrikt Kvam

UFUNG

Arnstein Bleiktvedt (Tunsberg)
Frøydis Ingjerdengen (Borg BDR)
Kristian Myhre (Møre)
Ingrid Breilid Svendsen (Agder & Telemark)
Gunnhild N. Hermstad
Arnt Johan Vistnes
Jovna Dunfjell

Gjester

Dagrunn Eriksen (KUF-komiteen)
Jens Petter Johnsen (direktør Kirkerådet)
Svein Arne Lindø (leder Kirkerådet) Berit Hagen Agøy (Mellomkirkelig råd)
Sturla Stålsett (Bymisjonen/Regjeringens tros og livssynsutvalg)
Espen Andreas Hasle (ACTA)
Vidar Haanes (Menighetsfakultetet)
Gunnar Mindestrømmen (Presteforeningen)
Kristin Fjelde Tjelle (Misjonshøgskolen)
Dan Raoul Miranda (Ung Dialog/Humanetisk forbund)
Iselin Jørgensen (Kirkelig dialogsenter)
Janne Dale Hauger (Changemaker)
Anne Anita Lillebø (Studentprest i Oslo)

Stab

Kjersti Kolbjørnsrud
Randi Langkaas
Siv Thompson (journalist)
Paul Erik Wirgenes (avdelingsdirektør)
Kristine Aksøy (seksjonsleder)

Sekretærer

Jorund Andersen
Mari Thoresen
Petter Normann Dille
Amund Gillebo (Blå Kors)
Hilde Skaar Vollebæk (Stefanusalliansen)

Ungdomsrådgivere

Ole Martin Thelin (Tunsberg)
Petter Rønneberg (Oslo)
Anne Line Kroken (Bjørgvin)
Bjarne Sløgedal (Agder & Telemark)
Christfried Kaul (Møre)
Olav Dahle Svanholm (Nidaros)
Maria Roysdatter Steinsvik (Samisk KR)

Tolker

Tina Hollerup Brandt
Ingrid Kittelsen
Cindi Mari Wedwik

Fra åpningsgudstjenesten for UKM 2012 i Holm kirke i Mandal.

Fra arbeidet i den UKM-komiteen som forberedte saken om Preken og forkynnelse.

Seminar deltakere: Dan-Raoul Miranda, Anne Anita Lillebø, Iselin Jørgensen (debattleder), Berit Hagen Agøy og Sturla Stålsett.

På vei inn til første plenum på UKM 2012.